

HØRING - NOU 2013:9 ETT POLITI - RUSTET TIL Å MØTE FREMTIDENS UTFORDRINGER

Arkivsaksnr.: 13/2835

Arkiv: X31 &13

Saksnr.: Utvalg

119/13 Formannskapet
/ Kommunestyret

Møtedato

17.09.2013

Forslag til vedtak:

1. Ringerike kommune tar NOU 2013:9 "*Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer*" til etterretning, og er i hovedsak enige i utvalgets intensjoner
2. Ut i fra erfaringer med den forrige politireformen, er Ringerike kommune mer usikker på om den foreslåtte strukturereform og kvalitetsreform vil styrke "nærpolitiet" og ikke utvikle et "fjernpoliti" basert på mobile patruljer. De anbefalinger som ble gitt den gang, og de endringer som da ble gjort, har ikke virket etter intensjonene.
3. Utredningen peker på en rekke områder som kan overlates til andre instanser, deriblant kommunene, for å frigjøre tid og ressurser til politifaglig arbeid. Kommunen er ikke uenig i dette, men forutsetter at tilstrekkelig midler og ressurser overføres framtidige utøvende enheter.

Innledning / bakgrunn

Justis og beredskapsdepartementet har sendt på høring NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer». Utredningen er avgitt til Justis- og beredskapsdepartementet 19. juli 2013 av et utvalg oppnevnt av departementet 8. november 2012. Utvalgets mandat var å gjennomføre en politianalyse, som skulle danne grunnlaget for en langsiktig plan for videreutvikling av etaten. Analysen skulle peke på forbedringspunkter og tiltak for å legge til rette for bedre oppgaveløsning og mer effektiv ressursbruk i politiet. Høringsfristen er satt til 1. oktober 2013.

Beskrivelse av saken

Fremtidens politi må kunne møte den kompliserte, alvorlige og grenseoverskridende kriminaliteten og samtidig levere en god polititjeneste der befolkningen bor. For å utvikle et politi som kan møte fremtidens behov anbefaler utvalget at det gjennomføres to reformer i norsk politi;

1. *En strukturereform* som formål å frigjøre ressurser til å løse kjerneoppgavene og legge forutsetninger for et kompetent og robust lokalt politi samt robuste fagmiljøer og spesialister regionalt og nasjonalt. Struktureformen omfatter forslag om spissing av

politiets oppgavesett mot kjerneoppgavene, endringer i politiets oppgavesett og en ny struktur og organisering av politiet.

- *En kvalitetsreform* som formål å utvikle et kunnskapsbasert og effektivt politi med evne til kontinuerlig forbedring og utvikling. Kvalitetsreformen vil omfatte forbedringer i styring og ledelsesprosesser samt forbedringer knyttet til kvalitet og prestasjoner.

Selv om *strukturen* og *kvalitetsreformen* er fremstilt som to atskilte reformer, understreker utvalget at disse i stor grad både henger sammen, og også i noen grad danner forutsetninger for hverandre.

Politiet er i dag under et betydelig endringspress. Grunnleggende utviklingstrekk i samfunnet utfordrer den norske politimodellen og stiller nye krav til hva som er en god polititjeneste. Utvalget mener at politiet ikke i tilstrekkelig grad er organisert, styrt og ledet for å møte denne utviklingen.

Den underliggende årsaken til dagens utfordringer er etter utvalgets vurdering todelt. På den ene siden har ikke politiet fått de rammevilkår som er nødvendige for å kunne styre, lede og utvikle virksomheten på en måte som best mulig svarer til oppgavene. På den annen side har heller ikke politiet evnet å utnytte de muligheter som faktisk finnes. For å utvikle et bedre og mer effektivt politi i fremtiden må politiet gis større handlingsrom til å organisere, styre og lede virksomheten. Samtidig må politiets egen evne til å gjøre nettopp dette også forbedres.

Politiet utfører en del av statens funksjoner som er av grunnleggende betydning både for den enkeltes sikkerhet og for utviklingen av et lovlydig og velfungerende samfunn. Politiet skal forebygge og bekjempe kriminalitet, samt skape trygghet for befolkningen. Forutsetningene for å kunne ivareta dette viktige samfunnsoppdraget er endret.

Selv om kriminaliteten går ned, blir den samtidig mer organisert og kompleks. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi danner stadig oftere både en arena og et virkemiddel for kriminalitet. Befolkningen vokser, den blir mer heterogen og den konsentreres geografisk. Det forventes en ytterligere forsterkning i geografiske forskjeller når det gjelder omfang av kriminalitet, type av kriminalitet og andre saker politiet er forventet å håndtere i fremtiden. Samtidig har hele befolkningen krav på en polititjeneste med lik kvalitet.

En effektiv løsning av kjerneoppgavene stiller høye krav til spesialisering, fagkompetanse, kontinuerlig læring og utvikling i hele organisasjonen. Disse kravene skjerpes like mye for det lokale politiet som for de spesialiserte enhetene og fagmiljøene. Utfordringen blir i fremtiden å sikre tilstedeværelse av et kompetent og effektivt lokalt politi der befolkningen bor og samtidig utvikle robuste spesialistmiljøer. I tillegg må man sikre at det lokale politiet og spesialistmiljøer virker effektivt sammen som én organisasjon. Et kompetent lokalt politi er en forutsetning for at spesialistmiljøene skal fungere godt.

Utvalgets gjennomgang avdekker at dagens politi har et vanskelig utgangspunkt for å møte disse utfordringene. Det er store variasjoner i hvordan politiet er organisert, med hvilken kvalitet og effektivitet oppgavene løses og hvordan det enkelte politidistrikt prioriterer og innretter tjenesten. Politiet er i dag heller ikke dyktige nok til å lære, utvikle og forbedre

egen virksomhet. Utvalget peker også på svak teknologiledelse og en organisasjon som ikke har en tidsmessig og hensiktsmessig teknologiunderstøttelse. Utvalget mener også at styringen og ledelsen av politiet ikke fungerer tilfredsstillende.

Utvalget mener videre at tilleggsoppgavene til politiet binder opp for mye ressurser og trekker oppmerksomhet vekk fra kjerneoppgavene. Struktur og organisering legger ikke godt nok til rette for å utvikle verken spesialistmiljøer eller et effektivt og kompetent lokalt politi.

Dagens organisering i 27 politidistrikter gir ikke de nødvendige forutsetninger for å utvikle spesialistfunksjoner og kapasiteter til å håndtere større og alvorlige saker og hendelser godt nok. Det er kun i de få store politidistriktene grunnforutsetningene er på plass og robuste spesialistmiljøer og spesialistfunksjoner kan utvikles og bevares. Det er store forskjeller mellom politidistriktene i størrelse, volum, og kriminalitetsomfang. Det gir et dårlig grunnlag å bygge et felles kunnskapsgrunnlag, prosedyrer og metoder på. Dagens organisering gjør det meget vanskelig å etablere en effektiv styring og utvikling av etaten. Utvalget anbefaler derfor at politiet bør organiseres i færre og større politidistrikter, og konkluderer med seks politidistrikter.

Utvalget mener også at dagens lokale struktur ikke gir et effektivt lokalpoliti eller gode nok publikumstjenester lokalt. Den lokale strukturen er i mange tilfeller et hinder for politiets mulighet til å drive effektiv forebygging, sikre lov og orden og tilby en god polititjeneste lokalt. Mange små tjenestesteder med få ansatte, knyttet opp i andre gjøremål enn kjerneoppgavene, gir verken effektiv forebygging, god responsevne eller effektiv kriminalitetsbekjempelse. Det skaper derfor også i liten grad trygghet for befolkningen.

Effektiv løsning av politiets kjerneoppgaver lokalt er først og fremst et spørsmål om hvilke arbeidsmetoder som benyttes, hvilken kompetanse tjenestepersonene besitter, hvilken systemunderstøttelse som er tilgjengelig og sist, men ikke minst, politi tilgjengelig der og når kriminalitet skjer og publikum har behov for polititjenester. Den lokale strukturen må derfor styrkes gjennom økt politibemannning og færre små tjenestesteder.

Det pågår nå politireformer i de fleste nordeuropeiske land med utgangspunkt i de samme utfordringene og problemområdene som vi finner i norsk politi i dag. Selv om det er store forskjeller mellom disse landene, både når det gjelder forvaltningstradisjon, konstitusjonelle forhold og ressurser, er tiltakene som våre naboland nå kommer frem med for å møte disse utfordringene, i stor grad like. Tiltak som går igjen er:

- økt vektlegging av politiets kjerneoppgaver
- en tydeligere nasjonal ledelse av politiet
- tydeligere skille mellom politisk styring og faglig utøvelse
- færre politidistrikt for å gi større tjenestesteder og muliggjøre større grad av spesialisering
- færre og større tjenestesteder for å frigjøre ressurser til beredskap og innsats
- sentral styring av teknologiporteføljen når det gjelder anskaffelser, utvikling og drift
- sentralisering av fellesfunksjoner

Rådmannens vurdering

Det er ikke vanskelig å slutte seg til utvalgets rapport i hovedsak, og de videre utredninger som skisseres vil antagelig ikke skape store meningsforskjeller og konflikter. For flere av tiltakene er tiden antagelig "overmoden" for endringer.

Grunnleggende ideer for kvalitetsutvikling er ivaretatt, likeens behovet for spesialiserte funksjoner og støttefunksjoner. Samtidig presiserer utvalget klart behovet for at politiet er tilgjengelig:

- der kriminalitet skjer
- når kriminalitet skjer
- når publikum har behov for polititjenester
- der befolkningen bor.

Likeens vektlegger utvalget økt kompetanse, økt politibemanning og satsing på politiets kjerneoppgaver. Det er tankevekkende hvor mange oppgaver politiet er pålagt som ikke krever politifaglig kompetanse, og årsakene til at de samme oppgavene har blitt plassert i denne etaten. Historisk betinging og mangel på alternativ har vært kanskje mer vektlagt enn behovet for kriminalforebyggende tiltak. Dette gjelder områder som:

- Transport og fremstilling av varetektsfanger
- Barnehus
- Transport av psykisk syke
- Ivareta personer som er overstadig beruset
- Utlendingsforvaltning
- Utstede og tilbakekalle pass
- Skiltmyndighet
- Håndtere hittegods
- Håndtere vrak
- Godkjenne vaktelskaper og ordensvakter
- Godkjenne brukthandler
- Håndtere løshunder og forbud mot farlige hunder
- Utleggsforretning, tvangssalg, tilbakeleveringsforretning, ulike tvangsdekningsforretninger, fravike fast eiendom
- Lensmannsskjønn
- Naturskadeskjønn
- Sekretariatsfunksjon i forliksrådet
- Gjeldsordning
- Notarius publicus
- Skiftebehandling

Dette er alle oppgaver der hensiktsmessigheten av om politiet skal måtte utføre disse, og om det bør vurderes å flytte disse ut fra politiet bør vurderes/utredes nærmere. Oppgavene tar til tider store ressurser, og vil kunne gå ut over politiets evne til å løse sine kjerneoppgaver.

Kommunene har stor kompetanse på flere av disse områdene, og det har de siste årene blitt etablert en rekke private og offentlige instanser som kan ivareta disse funksjonene.

Selv om flere av disse kan ha et kriminalitetsforebyggende aspekt, er det ikke gitt at det kun er politiet som skal drive kriminalitetsforebyggende arbeid, snarere tvert om. Aktuelle aktører i tillegg til kommunale instanser vil være BUF-etat, NAV, spesialisthelsetjenesten, Utlendingsdirektoratet, skatteetaten, Statens vegvesen, vaktelskaper og andre private aktører, Brønnøysund-registeret, Mattilsynet, Statens innkreivingsentral og Statens landbruksforvaltning,

I mange tilfeller vil det være en klar fordel for befolkningen at oppgaver som ikke krever politifaglig kompetanse ivaretaes av andre instanser som har nødvendig formell kompetanse på området.

Betenkelighetene ligger først og fremst i kommunenes erfaringskompetanse når det gjelder overføring av tilstrekkelige ressurser og midler i forbindelse med nye reformer, ansvars- og oppgaveoverføringer. Først når slike forhold er utredet og avklart vil de økonomiske gevinster ved reformene kunne identifiseres. De kvalitative og faglige gevinster er udiskutable.

Ved forrige politireform ble antall politidistrikter redusert fra 54 til 27. Nå foreslås å redusere ytterligere til 6. Ringerike kommune støtter en reduksjon av antall politidistriktet og en reduksjon til seks politidistrikter er antagelig det mest hensiktsmessige.

Ringerike kommune er skeptisk til at en ikke har tatt en reell vurdering av grenser for nye politidistrikter, men bare fulgt eksisterende fylkesgrenser. Utvalget har imidlertid gjort en vurdering av grensene i forhold til Akershus og Oslo ved at de foreslår at Asker og Bærum knyttes til nytt Stor- Oslo politidistrikt. Tilsvarende vurderinger må også gjøres i forhold til andre fylkesgrenser. Når man bare følger fylkesgrensene får man ikke en reell vurdering av hva som er funksjonelle distrikter. For Ringeriksregionen vil en tilknytning mot Oslo, Asker, Bærum og Akershus være en langt mer naturlig tilknytning enn mot Agder og Telemark, eller mot Hedmark og Oppland. Disse grensevurderingene må gjøres før man tar en endelig beslutning om politidistriktsstruktur.

Vedlegg

- NOU 3013:9 Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer NOU 3013:9 Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer (263 sider):
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/nouer/2013/nou-2013-9.html?id=730815>

Ringerike kommune, 20.08.2013

Knut E. Helland
Konstituert rådmann

Saksbehandler: Sveinung Homme, spesialrådgiver tlf 909 99 923.

CONCEPTOR EIENDOMSUTVIKLING AS - BRUTORGET OVERDRAGELSE TIL BRUTORGET HØNEFOSS AS

Arkivsaksnr.: 00/554

Arkiv: 611 &40

Saksnr.: Utvalg
120/13 Formannskapet

Møtedato
17.09.2013

Forslag til vedtak:

1. Ringerike formannskap godkjenner at rettighetene til kjøp og utvikling av Brutorget etter avtalen med Conceptor Eiendom AS av 02.02.2000 blir overført til selskapet Brutorget Hønefoss AS, org.nr. 994 798 588.
2. De betingelser og frister fastsatt i avtalen som gjelder for eiendommen Brutorget skal gjelde for selskapet Brutorget Hønefoss AS.

Innledning / bakgrunn

Ringerike kommune og Conceptor Eiendom AS inngikk 02.02.2000 en avtale om utvikling av noen sentrale eiendommer i Hønefoss. Sentrumskvartalet var første trinn i gjennomføringen av denne avtalen. Neste trinn er Brutorget.

Conceptor Eiendom AS har i ettertid skiftet navn til Conceptor Eiendomsutvikling AS.

Beskrivelse av saken

I brev datert 29. mai 2013 har Conceptor Eiendomsutvikling AS bedt om at rettighetene etter avtalen til kjøp av Brutorget blir overført til selskapet Brutorget Hønefoss AS. Dette selskapet eies av Tronrud Eiendom AS og Conceptor Eiendomsutvikling AS med 50% hver. Eierne vil tilføre kompetanse og kapital for gjennomføring av utbyggingen.

Avtalens **§ 6 Overdragelse** har følgende ordlyd:

Conceptor har ikke rett til å overdra utviklingsoppdraget til annet firma/selskap uten Ringerike kommunes forutgående skriftlige godkjennelse.

Conceptor har anledning til å overdra rett til erverv av grunn og utbygging etter at reguleringsplan er stadfestet. Slik overdragelse forutsetter forutgående skriftlig godkjennelse av kommunen. Godkjennelse kan nektes dersom det foreligger saklig grunn.

Ved denne vurdering vil det i særlig grad bli lagt vekt på faglige kvalifikasjoner og firmaets/selskapets økonomi.

De frister som er angitt i denne avtale vil evt. også bli gjort gjeldende for det nye firma/selskap.

Forholdet til overordnede planer

Utbyggingen vil skje i samsvar med vedtatt reguleringsplan.

Juridiske forhold

Gjennomføring av overføringen skjer i henhold til inngått avtale av 02.02.2000. Overføring av rettighetene er hjemlet i den inngåtte avtalen.

Tidligere behandlinger og vedtak

Tilsvarende overføring ble godkjent for eiendommen Rutebilplata som senere fikk navnet Sentrumskvartalet.

Rådmannens vurdering

Rådmannen viser til den inngåtte avtalen og anbefaler at rettighetene til kjøp og utvikling av Brutorget overføres til selskapet Brutorget Hønefoss AS.

Rådmannen finner ingen grunn til å betvile selskapets faglige kvalifikasjoner eller økonomi, og kan heller ikke se at det foreligger andre saklige grunner til å nekte slik overføring.

Vedlegg

Trykt vedlegg: Brev fra Conceptor Eiendomsutvikling AS datert 29. mai 2013.

Ringerike kommune, 01.07.2013

Wenche Grinderud
Rådmann

Saksbehandler: Lars Olsen